

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLERİN VERGİ İNCELEMELERİNDEKİ SORUMLULUKLARI HAKKINDA YÖNERGE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, yürütülmekte olan vergi incelemeleri sırasında 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin mesleki sorumluluklarına ilişkin olarak Vergi Müfettişlerince yürütülecek işlemlere ve izlenecek usullere açıklık getirmek ve uygulama birliği sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Vergi Müfettişlerinin yaptıkları vergi incelemesi sırasında 3568 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde, serbest muhasebeci mali müşavirlerin ve yeminli mali müşavirlerin mesleki sorumluluklarının tespitini gerektiren bir durumun varlığı ve bu sorumluluklara aykırı davranış, işlem ve eylemleri hakkında izlenecek süreçleri ve gerekli görülmesi halinde düzenlenecek raporları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3-(1) Bu Yönerge, 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (e) bendi ve 39 uncu maddesi hükmü uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Bakan: Maliye Bakanı,
- b) Bakanlık: Maliye Bakanlığını,
- c) Başkan: Vergi Denetim Kurulu Başkanını,
- ç) Başkanlık: Vergi Denetim Kurulu Başkanlığını,
- d) Disiplin Yönetmeliği: 31/10/2000 tarih ve 24216 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Disiplin Yönetmeliğini,
- e) Görüş ve Öneri Raporu: Serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirlerin disiplin sorumluluğu ve mali sorumluluklarına ilişkin olarak Disiplin Yönetmeliği hükümlerine ve vergi kanunlarına istinaden Vergi Müfettişlerince düzenlenen raporu,
- f) Grup Başkanlığı: Uygun görülen yerlerde Bakan onayı ile kurulan Başkanlığa bağlı Grup Başkanlıklarını,
- g) Kanun: 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununu,
- ğ) Meslek Mensubu: 3568 sayılı Kanun uyarınca yetki almış oda üyesi Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ile Yeminli Mali Müşavirleri,
- h) Oda: Serbest Muhasebeci Mali Müşavirin veya Yeminli Mali Müşavirin bağlı olduğu meslek odasını,
- ı) Vergi Müfettişi: Vergi Başmüfettişi, Vergi Müfettişi ve Vergi Müfettiş Yardımcılarını,
- i) Vergi suçu raporu: 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesi kapsamında düzenlenen raporu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sorumluluk Türleri ve Sorumluluğun Tespiti

Disiplin yönünden sorumluluk

MADDE 5- (1) Vergi Müfettişleri, yaptıkları vergi incelemeleri sırasında, 3568 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında meslek mensubu tarafından yapılan işlemleri, ilgili mevzuat hükümlerine, muhasebe standartlarına ile denetim standartlarına uygun yapıp yapılmaması gibi haller yönünden değerlendirerek meslek mensubunun sorumluluğunu belirler.

(2) Vergi Müfettişleri, yaptıkları vergi incelemeleri sırasında, meslek onuruna veya mesleki

standartlara aykırı eylem ve davranışlarda bulunan, görevini yapmayan veya kusurlu olarak yapan veyahut görevin gerektirdiği güveni sarsıcı hareketlerde bulunduğu tespit halinde ve gerekli görüldüğü takdirde, Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre gerekli araştırma ve incelemenin yapılmasını teminen, meslek mensubunun bağlı bulunduğu odaya iletmek üzere ilgili meslek mensubu hakkında ayrı bir Görüş ve Öneri Raporu düzenlerler.

Mali Sorumluluk:

MADDE 6- (1) Vergi Müfettişleri, yaptıkları vergi incelemeleri sırasında, ilgili mevzuat hükümlerine göre vergi beyannamesini imzalayan veya tasdik raporunu düzenleyen Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler veya Yeminli Mali Müşavirlerin, imzaladıkları beyannamelerde veya düzenledikleri tasdik raporlarında yer alan bilgilerin defter kayıtlarına ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmaması durumunda, incelemede tespit edilen hususlar ile meslek mensubunun davranışı arasındaki illiyet bağı delilleri ile birlikte net olarak belirler. Vergi Müfettişleri bu durumda ortaya çıkan vergi ziyana bağlı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak gecikme faizlerinden mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulmaları gerektiği hususunu içeren ayrı bir Görüş ve Öneri Raporu düzenlerler.

Cezai sorumluluk

MADDE 7- (1) Vergi Müfettişleri, yaptıkları vergi incelemeleri sırasında, Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde sayılan suçların işlendiğini tespit etmeleri halinde, meslek mensubunun bu suça katılıp katılmadığını belirler. Vergi Müfettişleri, meslek mensubunun bu suça katıldığını tespit ettiği durumda Vergi Suçu Raporu tanzim ederler.

Meslek mensuplarının diğer suçları

MADDE 8- (1) Vergi Müfettişleri, yaptıkları vergi incelemeleri sırasında, meslek mensuplarının, görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle işledikleri bir suçla karşılaşmaları halinde, fiillerin niteliğine göre 5237 sayılı Kanunun kamu görevlilerine ait hükümleri uyarınca cezalandırılmalarını teminen, bir Görüş ve Öneri Raporu tanzim ederek, suçun işlendiği yer Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmek üzere bağlı bulunduğu Grup Başkanlığına tevdi ederler.

Savunma İsteme ve İzlenecek Yöntem

MADDE 9- (1) Vergi Müfettişleri, cezai sorumluluk, disiplin sorumluluğu veya mali sorumluluk gerektiren hususlarda, yazı ile meslek mensubunun yazılı savunmasını ister. Savunma isteme yazısının tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde savunma yapılmaması durumunda ilgili meslek mensubu savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

(2) Vergi Müfettişleri sorumlulukla ilgili rapor düzenleyeceklerse, önce konuyla ilgili olarak ilgililerden ek bilgi ve açıklama talep ederek, gerekli görülen defter ve belgelerin ibrazını isteyerek ya da meslek mensubundan çalışma kâğıtlarını, çalışma notlarını ve çalışma dosyasını istemek suretiyle sorumluluğun tespitine ait kanıt toplar.

(3) Yapılan vergi incelemesinde, mali sorumluluğun söz konusu olabilmesi için, incelemede tespit edilen hususların gerçekleşmesi ile meslek mensubunun davranışı arasındaki illiyet bağı, vergi kayıp ve kaçığının meslek mensubunun kusurlu veya kasıtlı davranışından kaynaklandığı hususları delilleri ile birlikte net olarak ortaya konulur ve durum düzenlenen rapor ya da raporlarda açıklanır.

(4) Yeminli Mali Müşavirlerin sorumluluğu, tasdik ettikleri vergi türü ile sınırlıdır. Tasdik ettikleri vergi türü dışında Yeminli Mali Müşavirler hiçbir şekilde Vergi Usul Kanununun mükerrer 227 nci maddesi ve Disiplin Yönetmeliği hükümleri açısından sorumlu tutulamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görüş ve Öneri Raporu Düzenlenmesi

Rapor düzenlenmesi

MADDE 10- (1) Bu Yönergeye göre Görüş ve Öneri Raporu şeklinde düzenlenecek sorumluluk raporları, her bir sorumluluk yönünden ayrı ayrı müstakil olarak düzenlenir.

(2) Görüş ve Öneri Raporu, nezdinde inceleme yapılan mükellef hakkında tanzim edilen vergi inceleme raporlarına ilişkin rapor değerlendirme komisyonunun nihai değerlendirmesinin incelemeyi yapana iletildiği tarihten itibaren en geç 15 gün içinde düzenlenir.

(3) Görüş ve Öneri Raporu; incelemenin dayanağı, incelemenin konusu, inceleme esnasında elde edilen bulgudan başlayarak meslek mensubundan alınan bilgileri, tespit edilen diğer delilleri, ilgili mevzuat hükümlerini, mevzuata aykırılık halleri ve delilleri değerlendirmek suretiyle görüş ve

kanaat bildirmeyi içerir.

(4) Görüş ve Öneri Raporunda, Giriş, Yapılan Araştırma ve Tespitler, Değerlendirme ve Sonuç bölümlerine yer verilir.

(5) Vergi Müfettişleri, Görüş ve Öneri Raporlarında ceza önerisi getirmez. Raporda neden-sonuç ilişkisi kurulmak suretiyle mevzuata aykırılık açıkça ortaya konulur.

(7) Vergi Müfettişleri, gerçekleşen fiiller hakkında aynı zamanda adli yargıda devam eden bir süreç varsa, Görüş ve Öneri Raporunda bu duruma da yer verirler.

(8) Düzenlenen bu raporlar Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler hakkında ise ilgili Grup Başkanlığı, Yeminli Mali Müşavirler hakkında ise Kurul Başkanlığı aracılığıyla ilgili birime gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yetki

MADDE 12- (1) Bu Yönergenin uygulanmasından doğabilecek tereddütlerin giderilmesinde Başkanlık yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 13-(1) Bu Yönerge Bakan tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Yönerge hükümlerini Başkan yürütür.